

УДК: 346.5

<https://doi.org/10.32703/2663-6352/2026-1-19-354-363><https://orcid.org/0000-0003-2492-231X>**Бутнік-Сіверський О.Б.,***д.е.н., професор., головний науковий співробітник**відділу комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності**НДІ ІВ НАПрН України,**м. Київ, Україна***Литвин С.Й.,**<https://orcid.org/0000-0003-4449-8720>*к.ю.н., доцент, Ужгородський національний університет**м. Ужгород, Україна***Дорожко Г.К.,**<https://orcid.org/0000-0001-6506-3203>*к.т.н., доцент, заступник директора НДІ ІВ НАПрН України,**м. Київ, Україна***Ромашко А.С.,**<https://orcid.org/0000-0001-8325-8880>*к.т.н., доцент Національного**технічного університету України**«Київський політехнічний інститут**імені Ігоря Сікорського»**м. Київ, Україна*

ІНВЕСТИЦІЙНЕ ПРОЕКТУВАННЯ З ПОЗИЦІЇ ІННОВАЦІЙНОГО ФАКТОРУ ВПЛИВУ: ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ ВИКЛИКИ

Анотація. Розглянуто економіко-правову природу створення інтелектуального продукту, як результат трансформації майнових прав інтелектуальної власності в інноваційний продукт. Визначено головний контент у трансформаційному процесі — інвестиційне проектування з позиції інноваційного фактору впливу, який включає три складові: стосовно оцінки реального рівня і ефективності інвестиційного проектування; обрання якісних експертів; визначення компетентного суб'єкта/тів інноваційної діяльності, спроможного/них реалізувати поставлену задачу. Рекомендовано новий підхід до правового визначення інновацій в сучасному середовищі, як результат трансформації майнових прав інтелектуальної власності в інноваційний продукт.

Обґрунтовано головне завдання інвестиційного проектування з позиції інноваційного фактору впливу. Провідна роль у цьому процесі надається науковій та науково-технічній експертизі, яка згідно Закону України визначає правові, організаційні та фінансові основи цієї діяльності та регулює суспільні відносини з метою забезпечення наукового обґрунтування структури та змісту наданого проекту та надає об'єктивний підхід до залучених об'єктів права інтелектуальної власності. Визначена головна роль суб'єкта господарювання в системі інвестиційного проектування з позиції інноваційного фактору впливу, питання ефективності якого вирішується наявністю в роботі системи інноваційного менеджменту, як раціонального об'єднання всіх елементів структури організації, що відповідає суті та якості інноваційного проекту. Рекомендовано впровадження в систему діяльності суб'єкта господарювання стандартів системи управління якістю та управління інноваціями. Визначено, що особливу роль

при впровадженні інвестиційного проектування з позиції інноваційного фактору, як стратегії відповідного рівня, відіграє вирішення проблеми фінансування. Розглянуто проблеми фінансування інноваційної діяльності та джерела інвестиційного проектування у формі залучення бюджетних коштів, ініційованих або створених державою інвестиційні фонди, іноземні інвестиції, а також джерела **національних** та міжнародних грантових програм та венчурні фонди.

Ключові слова: трансформація інтелектуальної власності, інноваційне проектування, експертиза, стратегія фінансування.

BUTNIK-SIVERSKYI O., LYTUVYN S., DOROZHKO G., ROMASHKO A. INVESTMENT DESIGN FROM THE POSITION OF AN INNOVATION INFLUENCE FACTOR: ECONOMIC AND LEGAL CHALLENGES

Abstract. *The article examines the economic and legal nature of the creation of an intellectual product as a result of the transformation of intellectual property rights into an innovative product. It identifies investment project design as the core element of this transformation process, viewed through the prism of the innovation impact factor. This process encompasses three interrelated components: assessment of the actual level and effectiveness of investment project design; selection of qualified experts; and determination of competent subjects of innovation activity capable of implementing the designated objectives.*

A refined approach to the legal definition of innovation in the contemporary environment is proposed, conceptualizing innovation as the outcome of transforming intellectual property rights into an innovative product. The principal objective of investment project design, considered from the standpoint of innovation-driven development, is substantiated.

Particular emphasis is placed on the leading role of scientific and scientific and technical expertise. In accordance with the Law of Ukraine, such expertise establishes the legal, organizational, and financial foundations of the relevant activities and regulates the associated social relations. It ensures a scientifically grounded assessment of the structure and substance of the proposed project and provides an objective evaluation of the intellectual property objects involved.

The pivotal role of the business entity within the system of investment project design is defined in light of innovation-oriented development. The effectiveness of such activity depends on the existence of an innovation management system understood as a rational integration of organizational elements consistent with the nature and quality of the innovation project. The implementation of quality management and innovation management standards within the operational framework of the business entity is recommended.

Special attention is devoted to financing as a decisive factor in implementing investment project design as a strategy of innovation-oriented development. The article analyzes the challenges associated with financing innovation activities and identifies potential sources of funding, including budgetary resources, state-initiated or state-established investment funds, foreign investment, national and international grant programs, and bill-based financing instruments.

Keywords: *intellectual property transformation, innovative design, expertise, financing strategy.*

Постановка проблеми. Чотирьохрічна війна призвела до критичного стану вітчизняну економіку. Процес відновлення її до сталого рівня неможливий без переведу її на інноваційні рейки і в цьому велику роль надається впровадженню інноваційній інтелектуальній власності, як головного каталізатора інтенсивної діяльності. Незважаючи на ситуацію сьогодні, цей процес повинен активно впроваджуватись. Для цього повинні застосовуватися ефективні форми її впровадження, враховуючи генеральну стратегію розвитку України – незворотній шлях до Європейського Союзу.

Слід зважити на те, що в нормативно-правових актах України законодавцем обґрунтовано зміст інновацій та інноваційної діяльності. Процес організації такої діяльності почав реалізовуватись з прийняттям у 2002 році Закону України «Про інноваційну діяльність» [1], який і сьогодні «визначає правові, економічні та організаційні засади державного регулювання інноваційної діяльності в Україні, встановлює форми стимулювання державою інноваційних процесів і спрямований на підтримку розвитку економіки України інноваційним шляхом». Україна посіла 66-те місце в Глобальному інноваційному індексі (Global Innovation Index, GII) 2025 року, опублікованому Всесвітньою організацією інтелектуальної власності (WIPO). Згідно з дослідженням, Україна залишається в групі країн-«інноваційних наддосягників» (innovation overperformers), демонструючи результати вище очікуваних для свого рівня економічного розвитку. Вона утримує цей статус протягом 13 років поспіль, починаючи з 2012 року [2], скоріше за рахунок патентної активності та кількості науковців та творців. У той же час, суттєвих досягнень інноваційного розвитку на цьому напрямку можна було би очікувати більше, але з'явилась інерційність, недостатнє фінансування науки, техніки та інноваційної діяльності, ще залишається низький рівень виробничої бази та технологічних можливостей, які не відповідають сучасним вимогам та європейським стандартам, посилилась економічна криза у зв'язку з війною рашистів проти незалежної України. Тому, проблема структури інноваційного процесу, управління якістю та інноваціями, а також впровадження інноваційної інтелектуальної власності набуло актуальності в Україні, що заважає визначенню реальної оцінки інвестиційної привабливості суб'єктів господарської діяльності та їх об'єднань.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми розвитку теоретичних та організаційних засад з управління інноваційною діяльністю з використанням об'єктів права інтелектуальної власності знайшли відображення у ряді наукових праць: О.П. Орлюк, О.Б. Бутнік–Сіверський, С.Ф. Ревуцький [3], Г.О. Андрощук, С.А. Давимук, Л.І. Федулова [4], М. В. Дубина, Д. С. Пілевич [5], І. О.Хоменко, Л. М. Волинець, А. О. Чубикіна [6], І. І. Кичко, М. М. Панченко [7], В.В. Волошина-Сідей, К.С. Новак, А.С. Яковенко [8] та інші. Інноваційний погляд домінує в наукових розробках, як основа інвестиційної привабливості. На цьому напрямку науки ще залишаються ряд проблем, які потребують подальшого поглибленого дослідження.

Мета дослідження. Дослідження проблем інвестиційного проектування та фінансування інноваційної діяльності з використанням об'єктів права інтелектуальної власності з позиції інноваційного фактору впливу, як складової стратегії інноваційного процесу відповідного рівня в сучасних умовах.

Виклад основного матеріалу. Сучасний розвиток наукового, інноваційно-інвестиційного підходу до управління інноваційною діяльністю підтверджують аксіому, що без інтелектуального продукту сьогодні не обійтись, Сам термін «інновація» з'явився ще на початку ХХ століття і загалом означає матеріалізований результат впровадження нових об'єктів та технологій, форм організації виробництва, як результат *інноваційної діяльності*, що є кінцевим результатом *інтелектуальної діяльності людини*, творчого процесу, відкриттів, винаходів і раціоналізації у вигляді нових або відмінних від попередніх об'єктів.

Згідно Закону України «Про інноваційну діяльність» [1] в економічний та інвестиційний оборот увійшли такі відомі визначення:

- *інновації* - новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери»;

- *інноваційна діяльність* - діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг;

- *інноваційний продукт* - результат науково-дослідної і (або) дослідно-конструкторської розробки, що відповідає вимогам, встановленим цим Законом;

- *інноваційна продукція* - нові конкурентоздатні товари чи послуги, що відповідають вимогам, встановленим цим Законом;

- *інноваційний проект* - комплекс заходів і процедур, необхідних для розроблення, створення та реалізації інноваційного продукту і (або) інноваційної продукції, що відображені у комплекті документів, складених відповідно до вимог законодавства.

При цьому слід враховувати, що зазначені в цьому Законі визначення сьогодні потребують оновлення під кутом зору *інноваційного фактору впливу*, як результат *трансформації майнових прав інтелектуальної власності в інноваційний продукт*, як результат *трансформації активів людського капіталу в інтелектуальні активи*. Передусє цьому інтелектуальні ресурси, які ідентифікуються шляхом описання на матеріальному носії, оформлення прав власності і можуть бути присутні на ринку у формі об'єктів права інтелектуальної власності з метою їх комерціалізації, що знайшло своє теоретичне обґрунтування ще у 2006 році та актуальне і сьогодні. [3]

В умовах господарської діяльності суб'єкта господарювання економічна природа створення інтелектуального продукту враховує послідовність – *авансує кошти* (інвестиції) для придбання (використання) необхідних *факторів виробництва (інноваційна діяльність)*, тобто елементів постійного та змінного капіталу. Капітал (або інвестиції) тут виступають як виробничий капітал, функцією якого є створення інтелектуального продукту і додаткової вартості. Для одержання вартості і додаткової вартості у грошовій формі треба продати продукт капіталу. При цьому, капітал набуває форми товарного капіталу, головною функцією якого є реалізація інтелектуального продукту і одержання додаткової вартості у грошовій формі (*комерціалізація інтелектуального продукту*). При використанні створеного інтелектуального продукту безпосередньо на самому підприємстві, додаткова вартість складається з двох складових, а саме: з частини додаткової вартості, яка входить до складу інтелектуального капіталу, отриманого в чистому вигляді; і з решти додаткової вартості, яка отримана при реалізації продукції з використанням інтелектуального капіталу в чистому вигляді, тобто на умовах використання вже оновлених або удосконалених засобів і предметів праці, що науково обумовлює інноваційність.

Процес трансформації за змістом набуває ознаки *інноваційного фактору впливу*, який слід розглядати:

по-перше, з позиції трансформації майнових прав інтелектуальної власності в інноваційний продукт;

по-друге, з позиції трансформації техніки та технології в інноваційну (оновлену) техніку та технологію;

по-третє, з позиції залучення навчених, технічно підготовлених, більш зрілих інтелектуальних людських ресурсів.

Такий процес трансформації, в кінцевому результаті, забезпечує формування нової (оновленої) техніко-технологічної виробничої системи нового покоління, яка забезпечує виробництво та реалізацію сучасної інноваційної продукції (виробів) та має достатньо високий попит на ринку, що потребує побудови ефективного та дієвого механізму інтенсифікації.

Не зупиняючись в цілому на означеній структурі впровадження інвестицій за цільовим призначенням формування нової (оновленої) техніко-технологічної виробничої системи нового покоління, як інноваційна стратегія відповідного рівня, акцентуємо увагу на головному надважливому контенті – *інвестиційного проектування з позиції інноваційного фактору впливу*.

Аналізуючи інноваційний процес з позиції інноваційного фактору впливу, виділимо головне в його структурі – *три складові*, які суттєво впливають на його якість, це *по-перше*, оцінка реального рівня і ефективності інноваційного проектування;

по-друге, обрання якісних експертів та отримання додаткових консультацій;
по-третє, визначення компетентного суб'єкта/тів інноваційної діяльності, спроможного/них реалізувати поставлену задачу.

Завданням інвестиційного проектування з позиції інноваційного фактору впливу є виявлення інноваційної привабливості, попередження інвестиційного марнотратства, економічної доцільності технічної пропозиції. Важливість таких дій на початковому етапі впровадження інтелектуального продукту очевидна, так як важливо попередити недобросовісну конкуренцію при використанні набору інноваційних майнових прав інтелектуальної власності.

Перша складова може бути реалізована проведенням експертизи наданого інноваційного проєкта з метою забезпечення наукового обґрунтування структури і змісту пріоритетного напрямку.

В Україні правове регулювання цього питання визначається Законом України «Про наукову та науково-технічну експертизу» [9], який *«визначає правові, організаційні і фінансові основи експертної діяльності в науково-технічній сфері, а також загальні основи і принципи регулювання суспільних відносин у галузі організації та проведення наукової та науково-технічної експертизи з метою забезпечення наукового обґрунтування структури і змісту пріоритетних напрямів...»*, що дозволяє отримати об'єктивну інформацію цільової цінності пріоритетного напрямку та залучених інноваційних об'єктів права інтелектуальної власності.

Головними завданнями експертизи науково-технічних проєктів є:

- об'єктивне, комплексне дослідження наданих проєктів до експертизи;
- перевірка відповідності об'єктів експертизи вимогам та нормам сучасного законодавства;
- оцінка відповідності об'єктів експертизи сучасному рівню наукових та технічних знань, тенденціям науково-технічного прогресу, принципам державної науково-технічної політики, вимогам екологічної безпеки, економічній доцільності;
- аналіз рівня використання науково-технічного потенціалу, оцінка результативності науково-дослідницьких робіт та дослідно-конструкторських розробок;
- прогнозування науково-технічних, соціально-економічних та екологічних наслідків реалізації або діяльності об'єкта експертизи;
- підготовка науково обґрунтованих експертних висновків.

Зазначений Закон України [9] передбачає широкий спектр видів експертизи, зокрема проведення повторної експертизи, за вимогою замовника (інвестора) при наявності певних претензій або неузгоджень.

Науково-технічна експертиза інноваційного проєкту розглядає в першу чергу такі аспекти:

- відповідність мети проєкту пріоритетним напрямкам розвитку науки і техніки та пріоритетним напрямкам інноваційної діяльності в Україні;
- особливості об'єкта інвестування, характеристика інвестиційного фінансування та терміни виконання проєкту;
- головна спрямованість проєкту та рівень його інноваційності;
- актуальність мети проєкту;
- науково-технічний рівень розробки та конкурентоспроможність інноваційної продукції;
- наявність авторських прав на розробку;
- оцінка можливості реалізації проєкту.

Слід зазначити, що на сьогодні відомі науково-методичні розробки проведення експертизи та обґрунтування отриманих висновків [10]. Крім того, відповідно до ст. 28 Закону України [9] така експертиза є одним із головних чинників державного регулювання та управління науково-технічною діяльністю в країні. Це обумовлює важливість цього процесу та його вплив на ефективність інноваційної діяльності.

Треба відзначити необхідність залучати до цієї роботи автоматизовані системи обґрунтування та прийняття рішення. Відомі сьогодні системи управління проектами (Project Management System, PMS) у сучасному бізнесі, які відіграють ключову роль, даючи змогу ефективно організувати робочі процеси, розподіляти завдання між членами команди та контролювати використання ресурсів. PMS допомагає не тільки поліпшити контроль завдань, коли йдеться про глобальні проекти, а й мінімізувати ризики, пов'язані з людським фактором [11]. Перевагами автоматизації управління проектами слід відмітити такі:

менше документації, яку потрібно готувати власноруч – ІТ-системи автоматизують рутинні, повторювані завдання, такі як ручна підготовка зведень та звітів;

швидше приймати рішення – ви маєте доступ до даних у реальному часі;

краща комунікація – всі співробітники в команді завжди в курсі проектної інформації;

більша ефективність – менше часу витрачається на повторювані завдання;

постійний контроль витрат – завдяки автоматизації ви точно знаєте, скільки коштує виконання кожного процесу, і можете легше проаналізувати, на чому дійсно можна зекономити, щоб оптимізувати бюджет компанії.

Не останню роль в цій діяльності може відіграти і штучний інтелект.

Друга складова спрямована на обрання якісних експертів та отримання додаткових консультацій. В ході вибору інноваційного проекту є потреба обрати якісних експертів та отримати додаткові консультації від науковців та технічних спеціалістів. Особливо, при проведенні експертизи обов'язково необхідно враховувати вплив пропонуемого проекту на соціальне та екологічне середовище, що відповідає європейським та світовим суспільним вимогам. Однак, цей аспект діяльності наразі залишається проблемним. Адже в цьому процесі ключова роль належить тільки експерту. Саме він зобов'язаний своєчасно та якісно провести науково-технічну експертизу. Експерт згідно зазначеного Закону України [9] має вільний доступ до будь якої інформації з питань пов'язаними з об'єктом досліджень, та держава гарантує реалізацію прав експерта. Однак вибір експерта або експертної групи є складним та невизначеним процесом. Наразі залишається не визначеним механізм надання державної акредитації юридичним та фізичним особам на проведення експертної діяльності, що ускладнює процес системної діяльності та вирішення проблеми. Враховуючи ситуацію в країні та її стан є потреба залучати до цієї роботи іноземних фахівців, що дозволить максимально об'єктивно отримати результати, які будуть мати для інвестора певний захист та гарантію інвестиційної привабливості проекту.

Третя складова включає вибір суб'єкта підприємницької діяльності, що на сьогодні також залишається проблемним. Один із широко вживаних шляхів є аналіз показників підприємства з точки зору вірогідності його ефективності. Заслуговує оцінка суб'єкта інноваційної діяльності з позиції аналізу його інтелектуального капіталу, яка запропонована авторами ще у 2006 р. [3]. Аналізуючи інтелектуальний потенціал сьогодні, як ресурс інтелектуального капіталу, автори надають його ознаки які мають важливе значення при оцінці стану установи та її реальних можливостей. Однак така фундаментальна оцінка установи завжди буде статичною і не зможе надати впевненості щодо розвитку подій у випадку різноманітних соціально-економічних ускладненнях, які можуть мати місце у подальшому періоді. Наразі треба обґрунтований підхід до оцінки можливості організації виконувати управління інноваційним проектом. Для організації ефективного управління інноваційною діяльністю, відмічають науковці [4], означає наявність управління ринковими можливостями, де інновації будуть виступати у якості джерела розвитку, а інвестиції матимуть характер ресурсного забезпечення, яке достатньо успішно може бути використане. Для оцінки інвестиційної стратегії суб'єкта діяльності використовують відповідні критерії, які не втратили своєї корисності і сьогодні:

- відповідність інвестиційної стратегії загальноекономічній стратегії інноваційного розвитку;
- відповідність обраних джерел інвестування напрямам інвестування і прийнятій послідовності реалізації інвестиційної стратегії її стратегічним цілям;
- можливості реалізації інвестиційної стратегії в існуючих економічних, політичних і т.і. умовах з урахуванням тенденцій їх змін;
- привабливість обраного напрямку розвитку суб'єкта господарювання і розробленої інвестиційної стратегії для потенціальних інвесторів;
- прийнятність ризику, пов'язаного з реалізацією інвестиційної стратегії, як для інвесторів, так і для одержувача інвестицій;
- результативність інвестування для інвесторів і одержувачів інвестицій (досягнення поставлених цілей інвестування). [12, с.191]

Стратегія інвестування надалі буде основою для прийняття рішення про впровадження інноваційного проекту.

У той же час такий підхід є достатньо складним та довготривалим, що суттєво збільшує тривалість інноваційної діяльності щодо обраного інвестиційного проекту. На наш погляд, такі питання повинні вирішуватися наявністю достатньо ефективної системи *інноваційного менеджменту*, як системи раціонального об'єднання всіх елементів структури організації в єдиному процесі діяльності. І ця задача повинна бути діалектично по'єднана з першою, яка стосується суті та якості інноваційного проекту.

Проблему *інвестиційного проектування з позиції інноваційного фактору впливу* реально вирішується суб'єктом господарювання, який в своїй діяльності націлений на впровадження стандартів: стандарт ISO 9001 прийнятий як Державний стандарт України (ДСТУ ISO 9001:2015 Системи управління якістю – Вимоги) [13], за яким запроваджується система управління якістю-стратегічне рішення організації, яке може допомогти поліпшити її загальну дієвість та забезпечити міцну основу для ініціатив щодо сталого розвитку, та ISO 56001:2024 Innovation management system — Requirements / ISO 56001:2024 «Система інноваційного менеджменту - Вимоги» [14] (наразі не прийнятий в Україні), який містить вимоги та системи управління інноваціями. Цей стандарт спрямований на підвищення здатності організації послідовно та успішно впроваджувати інновації. Він застосовується до всіх типів організацій, незалежно від типу, розміру або продуктів та послуг, які вони надають, пропонуючи системний підхід до стимулювання інновацій та управління ними.

Активна робота в країні з цього напрямку ще не почалася. На нашу думку, робота організації по впровадженню в свою діяльність зазначених стандартів значно спростила б оцінку інвестора при виборі суб'єкта господарювання та в цілому оптимізувала процес інноваційної діяльності.

Особливу роль при впровадженні інноваційної діяльності та інвестицій за цільовим призначенням інвестиційного проектування з позиції інноваційного фактору, як стратегії відповідного рівня, відіграє вирішення проблеми фінансування такої інноваційної діяльності. Враховуючи ситуацію в країні, фінансування може бути з наступних джерел:

- інвестиційні бюджетні кошти за рішенням державного органу - замовника інвестиційного проектування відповідного рівня;
- ініційовані або створені державою інвестиційні фонди для фінансування, інноваційної стратегії відповідного рівня;
- іноземні інвестиції у вигляді венчурних фондів або фінансових ресурсів спільних підприємств, спрямованих на проектування та реалізацію інноваційної стратегії відповідного рівня.

На цьому напрямку суттєвий кроком може стати Закон України «Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні» [15], який *«визначає організаційні,*

правові та фінансові засади державної підтримки інвестиційних проектів з метою створення сприятливих умов для залучення в Україну значних інвестицій (внутрішніх і зовнішніх), створення нових робочих місць, стимулювання економічного розвитку регіонів та зростання конкурентоспроможності економіки України».

В якості джерел фінансування, зокрема можуть бути залучені і інвестиції **національних та міжнародних грантових програм, зокрема:**

- **Ukrainian Startup Fund** — державна грантова програма для підтримки інноваційних стартапів.

- **Програма «Технології для України»** — гранти для розробки та впровадження нових технологій в Україні.

- **Horizon Europe** — програма ЄС для фінансування науково-дослідницьких та інноваційних проектів.

- **Eureka** — міжнародна програма для підтримки транснаціональних дослідницьких і інноваційних проектів.

- **International Development Research Centre (IDRC)** — програма для фінансування досліджень і проектів, що сприяють розвитку та соціальному прогресу.

- **UNDP Innovation Challenge** — гранти для інноваційних рішень у сфері сталого розвитку та покращення якості життя, та **інші**.

Венчурні фонди, які інвестують в перспективні стартапи на ранніх стадіях їх розвитку. Серед відомих фондів:

- **AVentures Capital** — український венчурний фонд, що спеціалізується на ІТ та технологічних стартапах.

- **Digital Future** — український венчурний фонд, що спеціалізується на інвестиціях у технологічні та інноваційні стартапи.

- **Horizon Capital** — український венчурний фонд, що інвестує в середні та великі підприємства, включаючи технологічні стартапи.

- **Genuine Ventures** — фонд, що інвестує в стартапи на ранніх стадіях розвитку, орієнтуючи увагу на технології та інновації.

- **K Fund** — венчурний фонд, що підтримує стартапи в Україні, зокрема в сфері ІТ та технологій, та інші. [16]

Потребує на цьому напрямку вивчення міжнародного досвіду інвестиційного проектування. Привертає уваги процес розвитку інноваційної діяльності розбудований в Ізраїлі. Як приклад, можна розглянути досвід Ізраїлю з розвитку інновацій та туризму в умовах воєнних дій, систему асиміляції, передачі передових розробок, що виконуються на замовлення військового відомства, у цивільну сферу, інструменти, які використовує Ізраїль для активного просування безпеки більшості своїх територій. [17] Головним принципом державної участі в розвитку національної інноваційної системи було використання бюджетних коштів як каталізатора процесів самоорганізації потенційних агентів інноваційних процесів. З метою ефективності цієї роботи в Ізраїлі створені урядові програми. Така політика призвела до того, що за короткий термін вдалося досягти поліпшення структури ВВП – більшість якого формує продукція галузей високих технологій. На наш погляд такий приклад в цілому був би прийнятний і в Україні.

Висновки.

1. В сучасних умовах стратегічний підхід на відповідному рівні інноваційної діяльності повинен будуватись з використанням інноваційних об'єктів права інтелектуальної власності, що відтворює інноваційний фактор впливу, як складової стратегії інноваційного процесу, який в кінцевому результаті, забезпечує формування нової (оновленої) техніко-технологічної виробничої системи нового покоління, яка забезпечує виробництво та реалізацію сучасної інноваційної продукції (виробів).

2. Головним у трансформаційному процесі є інвестиційне проектування з позиції інноваційного фактору впливу, який враховує оцінку реального рівня і ефективності інноваційного проектування, обрання якісних експертів та визначення відповідних суб'єктів інноваційної діяльності. Для гарантії пропонується в експертні групи залучати іноземних фахівців високої кваліфікації, вибір яких повинен визначати інвестор.

3. Для прискорення впровадження ефективної інноваційної діяльності потрібно активізувати впровадження стандартів ДСТУ ISO 9001:2015 та ISO 56001:2024 9001, які спрямовані на реалізацію стратегії національного інноваційного розвитку.

4. Вирішенню проблеми фінансування інноваційної діяльності та її складової інвестиційних проектів сприятиме активне виділення інвестиційних бюджетних коштів, ініційовані або створені державою інвестиційні фонди, іноземні інвестиції у вигляді венчурних фондів або фінансових ресурсів спільних підприємств після незалежної та кваліфікованої експертизи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про інноваційну діяльність. Закон України № 40-IV від 4 липня 2002 року. - — Редакція від 31.03.2023,-URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>. (дата звернення 10.02.2026 р.)
2. Україна посіла 66-те місце в Глобальному інноваційному індексі / Business news from Ukraine. 17 Вересня , 2025 / URL: <https://open4business.com.ua/ukrayina-posila-66-te-misce-v-globalnomu-innovacijnomu-indeksi/> (дата звернення 10.02.2026 р.)
3. Економіко-правові проблеми в сфері інтелектуальної власності: Монографія / кол. авторів Орлюк О.П., Бутнік–Сіверський О.Б., Ревуцький С.Ф. та ін.; кер. авт. колективу, наук. ред. д.е.н., проф. Бутнік–Сіверський О.Б.– К.: НДІ інтелектуальної власності АПрН України, 2006.-364 с.
4. Андрощук Г.О., Давимука С.А., Федулова Л.І. Національні інноваційні системи: еволюція, детермінанти результативності: монографія – К.: Парлам. Видавництво, 2015.-512 с.
5. Дубина М. В., Пілевич Д. С. Рейтинговий аналіз дослідження інвестиційного клімату в Україні. Науковий вісник Чернігівського державного інституту економіки та управління. Серія 1 : Економіка: збірник наукових праць. Чернігів : ЧДІЕУ, 2014. № 2(22). С. 54–60 (148 с.). URL: <https://journals.urau.ua/nvgesci/article/view/27384> (дата звернення 10.02.2026 р.)
6. Хоменко І. О., Волинець Л. М., Чубикіна А. О. Стратегічні засади інвестування в людський капітал для забезпечення розвитку національної економіки України. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2020. № 1(21). С. 38–45. URL: <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/211367> (дата звернення 10.02.2026 р.)
7. Кичко І. І., Панченко М. М. Управління інноваційною інфраструктурою в контексті стимулювання розвитку інноваційно-інвестиційного потенціалу в Україні./ Економічний простір № 177, 2022. С. 40-46. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/177-7> (дата звернення 10.02.2026 р.)
8. Волошина-Сідей В. В. Сутність та роль розвитку інноваційної діяльності в сучасних реаліях / Волошина-Сідей Вікторія Вадимівна, Новак Катерина Сергіївна, Яковенко Анастасія Вікторівна //ЕКОНОМІКА ТА СУСПІЛЬСТВО, Випуск № 32 / 2021. – DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-32-33> (дата звернення 10.02.2026 р.)
9. Про наукову і науково-технічну експертизу. Закон Укоаїни № 51/95-ВР від 10 лютого 1995 року. — Редакція від 15.11.2024. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95-%D0%B2%D1%80#Text>. (дата звернення 10.02.2026 р.)
10. Експертиза і моніторинг інноваційних процесів. Методологічні та правові аспекти./ За редакцією д.е.н. Б.А Малицького, к.е.н. В.П. Соловійова. – К.: Укр.вид.центр, 2006.-178с.

11. Розробка системи управління проектами (PMS) під ключ. PandaTeam. – URL: <https://pandateam.net.ua/project-management-system/> (дата звернення 10.02.2026 р.)
12. Ілляшенко С.М. Управління інноваційним розвитком: навчальний посібник. - Суми: ВТД "Університетська книга"; К.: Видавничий дім «Княгиня Ольга», 2005. - 324 с.
13. ДСТУ EN ISO 9001:2018. Системи управління якістю. Вимоги (EN ISO 9001:2015, IDT; ISO 9001:2015, IDT). [Чинний від 2019-01-01]. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2019. 32 с. (Національний стандарт України).
14. ISO 56001:2024 <https://www.iso.org/standard/84436.html>. ISO. URL: <https://www.iso.org/standard/79278.html> (date of access: 21.01.2026)
15. Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні. Закон України № 1116-IX від 17 грудня 2020 року. — Редакція від 31.10.2025. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1116-20#Text> (дата звернення 10.02.2026 р.)
16. Від ідеї до реалізації: корисні ресурси та можливості, щоб отримати фінансування для своїх проектів. –URL: <https://itcollege.lviv.ua/vid-ideyi-do-realizatsiyi-korisni-resursy-ta-mozhlyvosti-shchob-otrymaty-finansuvannya-dlya-svoyikh-proektiv/> (дата звернення 10.02.2026 р.)
17. Буднікевич І.М., Крупенна І.А., Баранюк Д.С. Досвід Ізраїлюз розвитку інновацій та туризму в умовах воєнних дій. Економіка та право. 2023. № 4. С. 68—78. <https://doi.org/10.15407/econlaw.2023.04.068> (дата звернення 10.02.2026 р.)

Дата першого надходження рукопису до видання: 14.02.2026

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 05.03.2026

Дата публікації: 17.04.2026